

ผส.บอ.

ต้นฉบับ

085-9221
15/12/62
09.2/26

พ.ล.บอ. 5489/62

เลขที่เอกสารในระบบ E นร1404/ว6220

ฝ่ายบริหารทั่วไป (สลก. รับเอกสารจากภายนอก) รัปที่ ซป 12709
เรื่อง แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

วันที่ 11 ต.ค. 2562

ร.บ. 6722/62

5มอ 7637/มท.ค.62
14ตค62
17.5.บ.
ร.26น. ผอป.ลก.

เรียน อธช.	วันที่กำหนด
☒ เพื่อโปรดพิจารณา ☐ เพื่อโปรดดำเนินการ ☐ เพื่อโปรดทราบ	
สททช. จัดส่งแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)	
รายละเอียดคังแนบ	
	หมายเหตุ
* ข้อ ๐๖๖ 1 เล่ม *	

[Handwritten signature]

สุรธานี

นางณิศาตรีศรี เกษสุขสมวงษ์

ปร.ลก. แทน ผอป.ลก.

ปฏิบัติราชการแทน สททช.

11 ต.ค. 2562

- นายอภิสิทธิ์, ผอ.อ.ว.
เรียน ผอ.อ.ว. ที่
085/98ป.ร.บ.62

[Handwritten signature]

(นายทองเปลว กองจันทร์)

อธช. *[initials]*

- ทราบ
- ผอ.อ.ว. 9-9ม
ทว: 085-98ป.ร.บ.62

[Handwritten signature]

(นายวิศักดิ์ วัฒนไชย)

ร.บ.

๒๑ ต.ค. ๒๕๖๒

เรียน ผอ.อ.ว. ผอ.ท.ค

เพื่อโปรดทบทวน: พิจารณา

มติที่ประชุมคณะผู้บริหาร

[Handwritten signature] ๒๕ ต.ค. ๒๕๖๒

(นายธีรยุทธ ตั้งสมบูรณ์)

ผส.บอ.

Ecobranh4013/62

[Handwritten mark]

พ.อ.ล.ก.

กรมชลประทาน
เลขรับ ๙๙/12709/
วันที่ 11/10/2562 / 62
เวลา 15.04 น.

ที่ นร ๑๔๐๔๖๒๒๐

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๘๘/๑๖๘-๑๗๐ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เรียน อธิบดีกรมชลประทาน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาประกาศสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เรื่อง แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด
  ๒. แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) จำนวน ๕ เล่ม
  ๓. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๑๔๕๗ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

๕๒1018/62 พ.อ.ล.ก. 358/62

ด้วยพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ และ ๑๘ กำหนดให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนแม่บท การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปีแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงจัดส่งแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงานและแผนปฏิบัติการรวมทั้งจัดทำรายละเอียดเป้าหมายรายลุ่มน้ำให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ประจำวงษ์)

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

กองนโยบายและแผนแม่บท

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๑ ๙๑๔๐ ต่อ ๑๑๐๑

โทรสาร ๐ ๒๕๒๑ ๙๑๔๐-๘ ต่อ ๑๔๙๗

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

๕๒1018/62

ประกาศสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

เรื่อง แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ด้วยพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ และ ๑๘ กำหนดให้ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ สำหรับใช้เป็น กรอบแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และเมื่อ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปีแล้ว ให้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำดังกล่าว

บัดนี้ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการน้ำ ได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ เห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ตามแนบท้ายประกาศนี้แล้ว จึงประกาศให้ใช้บังคับต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเกียรติ ประจำวงษ์

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๘/๒๖๕๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เรียน เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๔๐๒/๒๓๕๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒
สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
ไปเพื่อดำเนินการ รวม ๓ ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ได้เสนอความเห็นและข้อสังเกตไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏ
ตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบทั้ง ๓ ข้อ ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเสนอ โดยให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณที่ให้พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ
ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยคำนึงถึงวงเงินของประเทศที่จะดำเนินการตามแผนให้ประสบผลสำเร็จ ประโยชน์ที่ได้รับ
และประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินโครงการ รวมทั้งให้รับความเห็นของกระทรวงคมนาคม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และข้อสังเกตของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) ตามความเห็น
ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๕๓ (ณัฐนิชา) ๑๕๓๒ (ปภัศรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th (Fax 10-06-623)

ต้นฉบับ

เลขที่เอกสารในระบบ E นร1402/344

ฝ่ายบริหารทั่วไป (สกก. รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป 1018 วันที่ 23 ม.ค. 2562
เรื่อง การจัดทำรายละเอียดแผนงานของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

ขอปล.ก.

เรียน อชช.	วันที่กำหนด
☒ เพื่อโปรดพิจารณา ☐ เพื่อโปรดดำเนินการ ☐ เพื่อโปรดทราบ	
สทช. ขอให้กรม จัดทำรายละเอียดแผนงานของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี	
(พ.ศ. 2561 - 2580) โดยโปรดส่งรายละเอียดข้อมูลมายัง Email : infosp.onwr@gmail.com	7 กุมภาพันธ์ 2562
	หมายเหตุ

เป็นประกา

(นางพยงศรี มโนรอด)

ขอปล.ก. ปฏิบัติราชการแทน สทช. 23 ม.ค. 2562

-ขอปล.ก. อชช. 620/62

(Handwritten Signature)
620/62

(นายวิศักดิ์ ชนเดโชพล)
รชบ.รักษาราชการแทน อชช.

แผนแม่บท

การบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ

๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

ประกาศสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

เรื่อง แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ด้วยพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ และ ๑๘ กำหนดให้ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปีแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำดังกล่าว

บัดนี้ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ ได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ เห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ตามแนบท้ายประกาศนี้แล้ว จึงประกาศให้ใช้บังคับต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเกียรติ ประจำวงษ์

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

คำนำ

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฉบับนี้ ดำเนินการจัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีกรอบการดำเนินงาน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และจัดทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (แผนระดับ ๑) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับ ๒) ภายใต้ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ โดยยึดหลักแนวทางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และหลักการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ พื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

ในการจัดทำ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในครั้งนี้ ได้ทบทวนปรับปรุงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๑๒ ปี ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนการบูรณาการหน่วยงานด้านน้ำที่เกี่ยวข้อง และจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน นำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์และแผนงานภายใต้แผนแม่บทฯ สำหรับการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับศักยภาพของลุ่มน้ำ สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ไว้ ดังนี้ “ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจากอุทกภัยลดลง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาอย่างสมดุล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”

คณะกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) รวมถึงการบูรณาการทำงานร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จะช่วยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาด้านน้ำของประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ส่งเสริมธรรมาภิบาล และทำให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

บทสรุปผู้บริหาร

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)

๑.๑ ความเป็นมา

“น้ำ” เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของโลก รวมถึงเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามจากการแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติด้านน้ำบ่อยครั้งและรุนแรงมากขึ้น พร้อมทั้งการเพิ่มขึ้นของชุมชนเมือง การขยายตัวของเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำ ภาวบน้ำท่วม มลพิษทางน้ำ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) จึงแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๑๒ ปี เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องและตอบสนองเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (แผนระดับ ๑) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับ ๒) ภายใต้ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาทรัพยากรน้ำของประเทศ ที่มีผลกระทบรุนแรงต่อประชาชน สนับสนุนด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่ต้องเร่งดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (ปี ๒๕๖๑-๒๕๘๐) สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยระยะเวลา ๕ ปีแรก (ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ต้องแก้ไขปัญหาที่สำคัญได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒) เพื่อพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยจัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนของชนบทและการเจริญเติบโตของเขตเมือง การป้องกัน พื้นฟู รักษาเขตต้นน้ำ สภาพสิ่งแวดล้อม ลำน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ

๓) เพื่อเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ โดยการจัดหาน้ำและใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล รองรับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม บริการและพลังงาน

๔) เพื่อจัดระบบการจัดการภัยพิบัติจากน้ำให้สามารถลดความสูญเสีย ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำตามหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพ และแบ่งตามลักษณะของแต่ละลุ่มน้ำ พื้นที่ ให้อยู่ในขอบเขตที่ควบคุมและให้สามารถฟื้นตัวได้ในเวลาอันสั้น

๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มีการจัดหาและใช้น้ำที่สมดุล ทนสมัย ทนการถล่ม และสร้างความเป็นธรรม ใช้มาตรการทั้งทางโครงสร้าง กฎระเบียบ องค์กรการจัดการ การจัดการข้อมูล การเตือนภัย การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ให้สามารถขับเคลื่อนงานภายใต้แผนแม่บทด้านน้ำและงานตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ

๑.๓ วิสัยทัศน์

ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ไว้ ดังนี้ “ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจากอุทกภัยลดลง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาอย่างสมดุล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน”

๑.๔ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ข้างต้น ได้กำหนด แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ๖ ด้าน คือ

แผนแม่บท	เป้าประสงค์
ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภค บริโภค	จัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน ครบทุกหมู่บ้านหรือทุกครัวเรือน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการจัดการแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐาน ในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำ โดยลดการใช้น้ำภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ
ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต	พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพโครงการขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยง/ความเสียหายลง ร้อยละ ๕๐ รวมถึงการเพิ่มผลิตภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ โดยดำเนินการร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเพื่อยกระดับผลิตภาพด้านน้ำทั้งระบบ
ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดการระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤต (Area based) ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ลุ่มน้ำสาขา/ลดความเสี่ยงและความรุนแรงลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐
ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณการไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญในทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ
ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน	อนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชัน
ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ	จัดตั้งองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำ ฯลฯ) ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเชื่อมโยงประเด็นการพัฒนาและการหาแหล่งเงินทุน พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (คลังน้ำชาติ) สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชน การบริหารจัดการชลประทาน การศึกษาวิจัยเตรียมความพร้อม ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พัฒนางานวิจัยนวัตกรรม และเทคโนโลยีสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการบริการและการผลิต รวมถึงพัฒนารูปแบบเพื่อยกระดับการจัดการน้ำในพื้นที่และลุ่มน้ำ (เชื่อมโยงการตลาด พลังงาน การผลิต และของเสีย)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ กรอบแนวคิดการดำเนินงาน	๒
บทที่ ๒ การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	
๒.๑ สถานการณ์ภายนอกที่สำคัญและผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ในระยะ ๒๐ ปี	๓
๒.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๓
๒.๒.๑ วิสัยทัศน์ประเทศไทย	๔
๒.๒.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๔
๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน	๕
๒.๔ ทิศทางการพัฒนาภาคภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและกรอบการพัฒนาด้านน้ำ	๕
๒.๕ สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประเทศ ที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	๙
บทที่ ๓ สถานการณ์และปัญหาด้านทรัพยากรน้ำของประเทศ	
๓.๑ ศักยภาพทรัพยากรน้ำในประเทศ	๑๕
๓.๒ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๘
๓.๓ การใช้น้ำและการบริหารจัดการ	๑๘
๓.๔ สภาพปัญหาทรัพยากรน้ำ	๒๑
บทที่ ๔ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	
๔.๑ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๒๖
๔.๒ ความเชื่อมโยงแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน และแผนแม่บทการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๒๘
๔.๓ ความเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแผนแม่บทการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๒๙
๔.๔ หลักการและแนวคิดในการปรับปรุงแผนแม่บท	๓๑

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๔ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (ต่อ)	
๔.๕ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๓๑
๔.๕.๑ วิสัยทัศน์	๓๑
๔.๕.๒ เป้าหมายในภาพรวมของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๓๑
๔.๕.๓ ประเด็นความครอบคลุมในการวางแผนแม่บทด้านน้ำของประเทศ	๓๒
๔.๕.๔ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๓๓
ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภค บริโภค	๓๓
ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต	๓๗
ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย	๔๓
ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	๔๙
ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน	๕๕
ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ	๕๘
๔.๖ การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๖๔
บทที่ ๕ แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บท ข้อเสนอแนะ	
๕.๑ การถ่ายทอดแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับชาติลงสู่แผนแม่บท/ แผนปฏิบัติการระดับลุ่มน้ำ	๖๖
๕.๒ แนวทางการจัดลำดับความสำคัญ	๖๘
๕.๓ การจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ	๗๐
๕.๔ การเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อน	๗๑
๕.๕ การติดตามประเมินผล	๗๓
๕.๖ ข้อเสนอสรุปและข้อเสนอแนะ	๗๕
ภาคผนวก	
สรุปพื้นที่เป้าหมายและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ (Area Based Approach)	๗๘

	หน้า
รายการรูปภาพ	
รูปที่ ๓-๑ แผนที่แสดงความเข้มและการกระจายของฝน	๑๖
รูปที่ ๓-๒ แผนที่แสดงปริมาณและคุณภาพน้ำบาดาล	๑๗
รูปที่ ๓-๓ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งซ้ำซาก	๒๒
รูปที่ ๓-๔ พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมซ้ำซาก	๒๔
รูปที่ ๓-๕ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสำคัญทั่วประเทศ	๒๕
รูปที่ ๕-๑ ผังแสดงการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๖๗
รูปที่ ๕-๒ ขั้นตอนการเสนอแผนงานตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	๗๑

	หน้า
รายการตาราง	
ตารางที่ ๒-๑ ทิศทางการพัฒนาภาคตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	๖
ตารางที่ ๒-๒ การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และกระแสโลก ที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ	๑๐
ตารางที่ ๒-๓ การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากร และสถานการณ์ของประเทศ ที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ	๑๒
ตารางที่ ๔-๑ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๒๗
ตารางที่ ๔-๒ ความเชื่อมโยงแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๒๘
ตารางที่ ๔-๓ ความเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๓๐
ตารางที่ ๔-๔ เป้าหมายตามแผนแม่บทด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค	๓๕
ตารางที่ ๔-๕ เป้าหมายตามแผนแม่บทด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต	๓๙
ตารางที่ ๔-๖ เป้าหมายตามแผนแม่บทด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย	๔๕
ตารางที่ ๔-๗ เป้าหมายตามแผนแม่บทด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	๕๐
ตารางที่ ๔-๘ เป้าหมายตามแผนแม่บทด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน	๕๖
ตารางที่ ๔-๙ แผนแม่บทด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ	๖๐
ตารางที่ ๕-๑ หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการ สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๗๐
ตารางที่ ๕-๒ ประเด็นการขับเคลื่อน หน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน	๗๒
ตารางที่ ๕-๓ สรุปตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ภาพรวม ๖ ด้านแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี	๗๔

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๒๔๑

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๕) / ๕๑๖๓

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้เสนอเรื่อง (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) มาเพื่อพิจารณาให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในเรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)
รองนายกรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
รับที่..... 10046
วันที่ 30 เม.ย 62 เวลา 12.00 น.

ส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กองนโยบายและยุทธศาสตร์ โทร. ๐ ๒๕๒๑ ๙๑๔๐ ต่อ ๓

ที่ นร ๑๔๐๒/๒๒๓๔

วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

กษน
30/4/62

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๙) เพื่อเป็นกรอบนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การป้องกันและแก้ไขปัญหาลุทธิภัย ภัยแล้ง และคุณภาพน้ำของประเทศให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพและบูรณาการ

๑.๒ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เห็นชอบในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑.๓ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) พร้อมทั้งให้เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) พิจารณาในการประชุม กนช. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑

๑.๔ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ได้มีมติในการประชุม กนช. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๕ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้ดำเนินการปรับปรุงประเด็นหลักและรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

๑) เปลี่ยนชื่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (แผนระดับ ๓)

๒) ปรับปรุงเป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน เป้าหมายการดำเนินการของแผนงานทั้ง ๖ ด้าน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จากเดิม ๓๔ กลยุทธ์ เป็น ๒๘ กลยุทธ์ ๕๔ แผนงาน โดยมีประเด็นสำคัญการปรับปรุงแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ การจัดน้ำอุปโภคบริโภค จากเป้าหมายเดิมเพื่อการจัดหาน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้เพิ่มเติมเป้าหมายในการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปา การพัฒนาคุณภาพน้ำให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสมให้ครบทุกหมู่บ้าน ภายในปี ๒๕๗๓ รวมถึงการจัดหาแหล่งน้ำสำรองลดความเสี่ยงความขาดแคลนน้ำ

ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต จากเป้าหมายเดิมเพื่อจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนและระบบส่งน้ำสนับสนุนภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ได้เพิ่มเติมเป้าหมายในพัฒนาแหล่งน้ำทางเลือกสนับสนุนพื้นที่สำคัญ การเพิ่มผลิตภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ รวมทั้งการเพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อลดความเสี่ยงภัยแล้ง โดยเน้นการแก้ไขปัญหาลุทธิภัย

/ด้านที่ ๓...

กษ.๕๗๓๘๖๒

๓๐ เม.ย ๖๒ 12.01

๕๖๐๐

๕๖๐๐ ๑๕.๖๗

ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย จากเป้าหมายเดิมเพื่อลดความเสียหายจากอุทกภัยโดยการปรับปรุงลำน้ำธรรมชาติ การป้องกันพื้นที่ชุมชนเมือง รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมกลยุทธ์การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้แก่ การปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ การบรรเทาอุทกภัยเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ จัดทำฝังบ่ลุ่มน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการปรับตัวและเผชิญเหตุในพื้นที่น้ำท่วม

ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จากเป้าหมายเดิมที่แก้ไขปัญหาคอนกรีตคุณภาพน้ำโดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การลดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด ได้เพิ่มเติมเป้าหมายในการจัดสรรน้ำเพื่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญ รวมทั้งการนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่

ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน จากเป้าหมายเดิมที่เน้นฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมโดยให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนงานและระบุเป้าหมายที่สำคัญเร่งด่วนในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ (ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๑ และ ๒) รวมทั้งการเพิ่มเติมเป้าหมายการป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ใช้ประโยชน์และพื้นที่การเกษตร (ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ๓,๔ และ ๕)

ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ จากเป้าหมายเดิมเพื่อจัดทำ ปรับปรุง กฎหมาย และองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดทำแผนแม่บทระดับชาติ/ลุ่มน้ำ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมเป้าหมายการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ และจัดหาแหล่งเงินทุน การพัฒนาวิจัย นวัตกรรม เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มภาคบริการและการผลิต การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และสนับสนุนการมีส่วนร่วม (รัฐ-เอกชน-ประชาชน) เช่น การสนับสนุนน้ำชุมชน

๓) กำหนดหน่วยงานหลัก หน่วยงานปฏิบัติ และหน่วยงานอำนวยความสะดวกในระดับกระทรวง ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ

๔) วิเคราะห์การแก้ไขพื้นที่อย่างเป็นระบบ (Area based) ๖๖ พื้นที่ โดยกำหนดพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง ช้ำซาก หรือปัญหาอื่นๆ ด้านน้ำ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเชิงบูรณาการเพื่อให้พื้นที่ที่ประสบปัญหาและความรุนแรงที่เกิดขึ้นลดน้อยลง ด้วยการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนเพื่อกำหนดแนวทางและการบูรณาการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยพื้นที่ประสบปัญหาด้านน้ำ (น้ำท่วมและน้ำแล้ง) จำนวนทั้งสิ้น ๕๓ พื้นที่ รวม ๓๔.๖๒ ล้านไร่ และพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและท่องเที่ยวจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ พื้นที่ รวม ๑๑.๒๔ ล้านไร่

๒. ข้อเท็จจริง

๑. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ และได้ประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๘) ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒

๒. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้ดำเนินการปรับปรุงและทบทวนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๔ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยมีรายละเอียดการปรับปรุงแผนแม่บทฯ ดังนี้

/๑) (ร่าง) แผนแม่บท...

๑) (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ได้จัดทำให้มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งถ่ายทอดลงสู่การดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (แผนระดับ ๒ : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๙) โดยมีความเชื่อมโยงและดำเนินการสอดคล้องกับการพัฒนาย่อยตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ ประกอบด้วย ๑) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ ๒) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล และ ๓) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

๒) (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ได้มีการปรับปรุงประเด็นเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑. ปรับปรุงเป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน เป้าหมายการดำเนินการของแผนงาน ทั้ง ๖ ด้านให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และศักยภาพการดำเนินการได้จริงของหน่วยงาน

๒.๒ กำหนดตัวชี้วัดให้ถึงระดับผลลัพธ์ (Outcome) ในระดับแผนแม่บทฯ ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับการประเมินผลของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๙ ดังนี้

ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุทกภัย

๑.๑ สัดส่วนการเข้าถึงน้ำประปา

๑.๒ สัดส่วนการเข้าถึงน้ำประปาที่ได้มาตรฐาน

๑.๓ คุณภาพน้ำประปา

ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

๒.๑ ความเครียดด้านน้ำ (Water Stress)

๒.๒ ผลิตภาพจากการใช้น้ำ

๒.๓ มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจจากภัยแล้งที่ลดลง

ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

๓.๑ มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่ลดลงต่อรอบปีการเกิดซ้ำ

๓.๒ สัดส่วนผู้เสียชีวิต/สูญหาย/ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางน้ำต่อ

ประชากรรวมต่อรอบปีการเกิดซ้ำ

ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

๔.๑ สัดส่วนน้ำเสียที่เข้าระบบรวบรวมและบำบัดต่อปริมาณน้ำเสียทั้งหมด

๔.๒ ดัชนีความสมบูรณ์ของแม่น้ำ (River Health Index)

ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกัน

การพังทลายของดิน

๕.๑ ปริมาณน้ำท่าที่เปลี่ยนแปลง

๕.๒ ปริมาณตะกอนในลำน้ำที่เปลี่ยนแปลง

ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ

๖.๑ ดัชนีธรรมาภิบาลด้านน้ำ (Water Governance Index)

๓) ปรับปรุงและเพิ่มเติมหน่วยงานหลัก/สนับสนุนในการดำเนินการของแต่ละกลยุทธ์ แผนงาน จากเดิม ๔๔ หน่วยงาน เป็น ๔๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๓.๑ ปรับปรุงให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการโครงการขนาดเล็กที่เข้าข่ายโครงการถ่ายโอนให้แก่ท้องถิ่น ตาม พรบ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

/๓.๒ เพิ่มเติม...

๓.๒ เพิ่มเติมกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันการศึกษา ให้เป็นหน่วยงานสนับสนุนในแผนแม่บทด้านที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาระบบน้ำดื่มสะอาดที่ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสมเพิ่มเติม สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เป็นหน่วยงานสนับสนุนในแผนแม่บทด้านที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาแหล่งน้ำใหม่และระบบกระจายน้ำ

๓.๓ เพิ่มเติมมูลนิธิปิดทองหลังพระ ให้เป็นหน่วยงานสนับสนุนในแผนแม่บทด้านที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำ และระบบส่งน้ำเดิม กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดหาพื้นที่ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน และแผนแม่บทด้านที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๖ การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม แผนงานผลักดันให้เกิดกลไกขยายผลความสำเร็จด้านการบริหารจัดการน้ำในระดับชุมชน/ระดับท้องถิ่น

๓.๔ เพิ่มเติมกองทัพบก เป็นหน่วยงานสนับสนุนในแผนแม่บทด้านที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดหาพื้นที่ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน และแผนแม่บทด้านที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๖ การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม แผนงานผลักดันให้เกิดกลไกขยายผลความสำเร็จด้านการบริหารจัดการน้ำในระดับชุมชน/ระดับท้องถิ่น

๔) ปรับปรุงแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บท และข้อเสนอแนะ โดยการเพิ่มรายละเอียดการถ่ายทอดแผนแม่บทไปสู่ลุ่มน้ำ เนื้อหาหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการและขั้นตอนการเสนอแผนตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และเนื้อหาการติดตาม ประเมินผลแผนแม่บท

๕) เพิ่มเติมเนื้อหาสรุปพื้นที่เป้าหมายและแนวทางการแก้ไขเชิงบูรณาการ (Area Based Approach) ๖๖ พื้นที่ในเล่มภาคผนวก

๓. ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นการปรับปรุงจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (แผนระดับ ๒) ไม่กระทบต่อสาระสำคัญในร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (แผนระดับ ๓) ที่ได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาดังนี้

๓.๑ ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๓.๒ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงานรวมถึงแผนปฏิบัติการ รวมทั้งจัดทำรายละเอียดเป้าหมายรายลุ่มน้ำให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๓.๓ มอบหมายให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี และลงนามหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตามแนบ

(นายสมเกียรติ ประจำวงษ์)

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี
เพื่อโปรดพิจารณา

เห็นชอบ/ลงนามแล้ว

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รองนายกรัฐมนตรี

ท.อ. เม.ม. ๖๖

พลเอก

(ประสพ สุขเกษตร)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

ท.อ. เม.ม. ๖๖